

Letstighed til at fåa raadsføre mig med, antage det for givet at naar Sager om de nye Reverser somme for Domstolene ville disse Reversets retlige Virkning blive godkjendt; men endnu er der ingen Dom falder. Der er intidlerid i en Sag, af den Natur forevende for Domstolene. Der er for en af de Bygningers Bedkommende, hvor Expropriation og udbydelse har fundet Sted, anlagt en Sag, og der vil altsaa om nogen Tid komme til at forelægge en Dom, Noget, som jeg troede allerede var skeet. Jeg skal dog i forbindelse hermed bemærke, at det kun er på det Real, der er expropriert til Gader og Huse, at disse Reverser have fundet Anwendung, det er kun i nogle enkelte tilfælde, hvori man har forlangt af Gierer, at han skal hænge Bygningen bort, uden at man har rettet at kunne tilhænge ham Eristatning. Smidlerid har man været forberedt på, at Gierer kunde søge sin Ret ved Domstolene og derfor ladet den Stade, som Gierer kom til at lide, tapere, for at hvis Dommen gik Statskassen imod, da Eristatninger kunde være beregnet og derpaa inden Opførsel blive ham udbetalt. Det gjelder ikke her nogen betydelig Sum, der er kun saa Bygninger som det er et En, og man har højligere nedbragt Beløbet af de eventuelle Eristatning ved at tillade, de vedkommende Giere eller i det Mindste flere af dem, der have ønsket det — at flytte deres Bygning til en anden Deel af deres Ejendom. Tælligt deraf har været, at Eristatningen her vil være at beregne ikke for Nedrivningen men kun for Flyttningen, og Staten vil ikke komme til at udpege nogen betydeligt Beløb for disse Bygninger. Der foreligger som bemærket en Reissag med Hensyn til et saadan Revers; men det er en Sag, der støtter sig til nogle særlige Omstændigheder, som ikke findes ved alle Reverser. Det lader sig forudsæe, at der vil opstå en Mængde Rejsager, fordi Omstændighederne ikke ved alle Bygningerne ere de samme. Der kan være særlige Omstændigheder, som give saadan Reverser en særlig Charakter, der vil altsaa opståae en Mængde særlige Rejsager og Domstolene kunne ikke give samme Afgørelse paa Sager af den

Natur, undtagen hvor Omstændighederne ere de samme. I dette Dieblif vilde en saadan Dom, der gik Statskassen imod, som sagt kun have en ubetydelig finansiel Betydning, den vilde ikke foranledige, at Statskassen leed noget betydeligt Tab, men den vilde ganske vist have en særegen Betydning for alle de Ejendomme, der ere behæftede med Reverser, og hvis Giere det er blevet tilsendegivet, at de ikke turde forvente, at deres Bygninger kunde blive staende udover 1875. Det er altsaa 6 Aar frem, spinden den Bestemmelse, der jo ikke engang er en afgjort Opsigelse, men fun en Tilsendegivelse om, at de ikke turde vente at deres Bygninger kunde blive slagende i 1875, kan saae Sandflydelse. Når den Tid er kommen, vil der uidentvist forelægge mange Domme i Sager af den Natur, og i ethvert Fald ville de paagjældende Giere have rigelig Tid til af Domstolene at fåa godkjent deres Skad på Eristatning. Jeg tror ikke, at der er nogen Grund til at antage, at Domstolene ville overfor disse Sager erkæle sig incompetente. Det har været udtalt, at Domstolene ikke vilde kunne værlende dem, at det var den administrative Rettspleie, de hørte under; men dette er ikke tilfældet, her er fuldstændig Letstighed for enhver Paagjældende til at kunne henvende sig til Domstolene; der har ikke været lagt den mindste Hindring væren i stat Henseende; det har været en Forudsetning for Loven og Regeringens Optreden, at alle Bedkommende havde ret Adgang til Domstolene. Dette med Hensyn til den Uttring, som jeg havde brugt, og som det laa mig paa Sinde at rette saaledes, at den blev strengt overensstemmende med de virkelige Forhold. Der er falder en særlig Uttring fra den ørde Forlagsstiller i hans andet Foredrag, som jeg nægtede tundt til mig, at opføre. Den lod saaledes: "Seg vil ikke legge Dølgsmaal paa, at de Prover, som jeg har set paa rigsministeriel juridisk Vorstellung, havde for mig været saa lidet opbyggede og for mig saa lidt forsættende med Hensyn til den virkelige Oprydelse af Det og Billighed at jeg paa ingen Maade kan erflexe mig tilfreds med, at den høsterede Minister siger, at han finder, at Alt, hvad der er skeet,